

howest
/ hogeschool

WELKOM OP DE INSPIRATIEVOORMIDDAG

**SAMEN BOUWEN AAN DE
KINDEROPVANG VAN MORGEN**

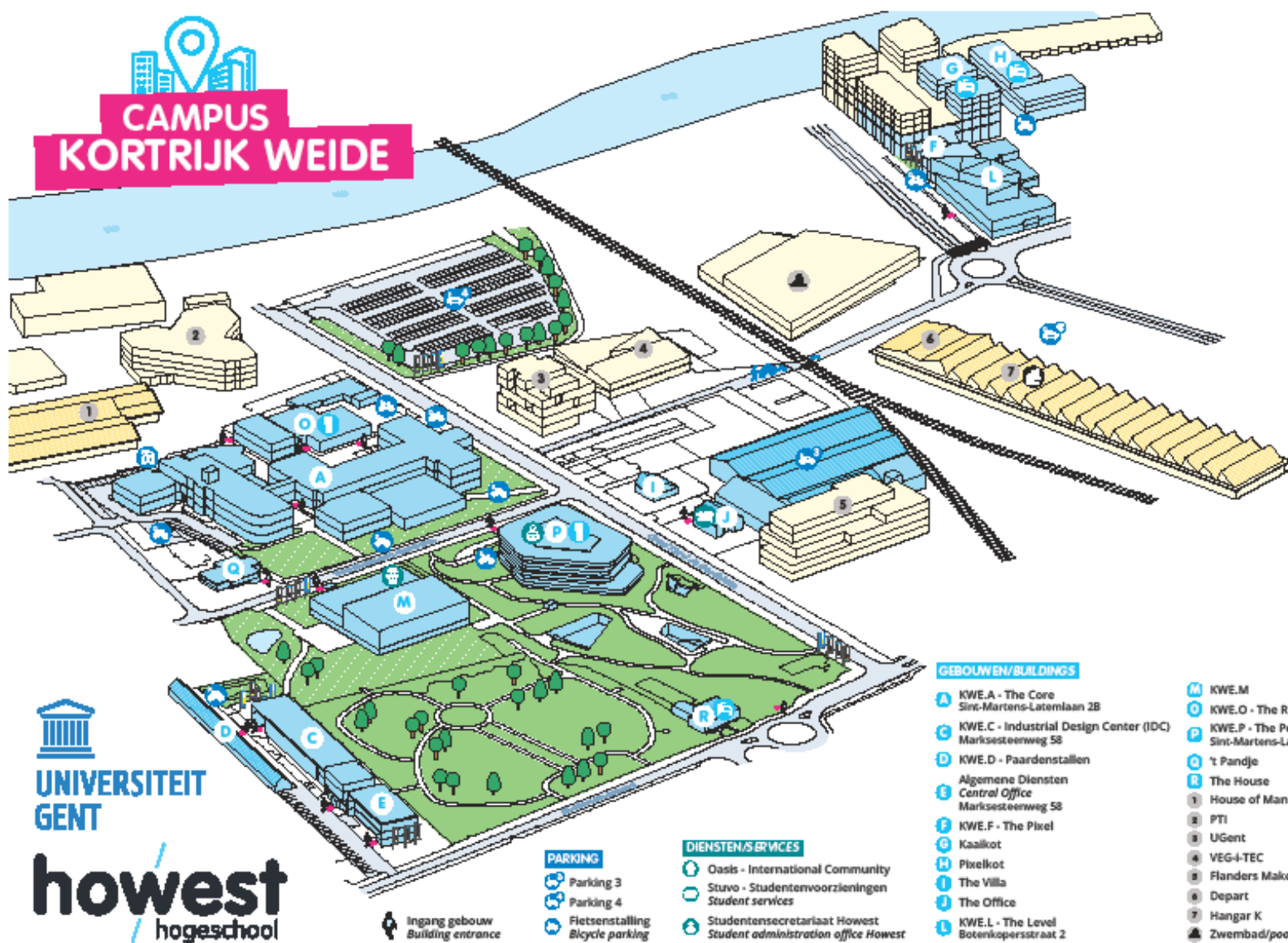

RONALD BASTIAENS

» Howest

CAMPUS KORTRIJK WEIDE

UNIVERSITEIT
GENT

howest
hogeschool

Ingang gebouw
Building entrance

PARKING

- Parking 3
- Parking 4
- Fietsenstalling
Bicycle parking

DIENTEN/ SERVICES

- Oasis - International Community
- Stuvo - Studentenvoorzieningen
Student services
- Studentensecretariaat Howest
Student administration office Howest

GEBOUWEN/BUILDINGS

- A KWE.A - The Core
Sint-Martens-Latemlaan 2B
- C KWE.C - Industrial Design Center (IDC)
Marksesteenweg 58
- D KWE.D - Paardenstallen
Algemene Diensten
Central Office
Marksesteenweg 58
- F KWE.F - The Pixel
Kaalkot
- H Pixelkot
- I The Villa
- J The Office
- L KWE.L - The Level
Botenkopersstraat 2
- M KWE.M
- O KWE.O - The Reactor / Obbe
- P KWE.P - The Penta
Sint-Martens-Latemlaan 1B
- Q 't Pandje
- R The House
- T House of Manufacturing
- U PTI
- V UGent
- W VEG-4-TEC
- X Flanders Make
- Y Depart
- Z Hangar K
- Zwembad/pool LAGO

**SISKA
VANDEMAELE**

» Howest

Sector Kinderopvang in de media

PERSMEDEDELING

09.03.2026

KABINET VAN CAROLINE GENNEZ
VLAAMS MINISTER VAN WELZIJN EN ARMOEDE

Nood aan meer kinderopvang

Minister Gennez: "Een opvangplek wil combineren."

Binnenland Samenleving

Onthaalouders kunnen vanaf midden september investeringspremie aanvragen

Artikel luisteren | 2min

Meer info

31 augustus 2026 Nieuwsbe

Nieuwe VIPA kinderopvang vanaf 10/09/2026 van kracht.

De Vlaamse Regering keurde op 10 juli 2026 wijzigingen aan het VIPA-sectorbesluit kinderopvang definitief goed.

Nieuwe regels maken buitenschoolse opvang op veel plekken duurder: "Tijdens een infodag op school vielen heel wat ouders uit de lucht"

Vanaf 1 september zijn de steden en gemeenten zelf verantwoordelijk voor de buitenschoolse kinderopvang. In een op drie gemeenten gaat de prijs daardoor omhoog, zo blijkt uit een nieuw rapport van de VVSG. Elders gaat de opvang later open of vroeger dicht. "Ik denk dat veel ouders de impact nog niet goed beseffen."

Kim Clemens, Pieter Lesaffer

31 augustus 2026 om 03:00

Luisteren

Delen

Maak ons je Google-favoriet!

1 op de 3 gemeenten verhoogt prijzen voor buitenschoolse opvang

Artikel luisteren | 8min

Meer info

In een derde van de gemeenten wordt de factuur voor buitenschoolse opvang verhoogd. Netwerk tegen Armoede maakt zich zorgen. "Het hangt heel erg af van waar je nu woont, of je al dan niet die buitenschoolse opvang zult kunnen betalen." Vlaams minister van Welzijn Caroline Gennez (Vooruit) garandeert dan weer dat de voor- en naschoolse opvang toegankelijk blijft voor gezinnen die het financieel moeilijk hebben.

Olivier Simons

4 september 2026 om 14:49

Kortrijk investeert

🕒 Woensdag 18 maart 2026, 13:30 CET

Kortrijk versterkt kinderopvang met nieuw subsidiereglement

Stad Kortrijk zet een nieuwe stap om kwaliteitsvolle en toegankelijke kinderopvang verder uit te bouwen. De gemeenteraad keurde maandag het vernieuwd subsidiereglement goed dat organisatoren van kinderopvang, onthaalouders en groepsopvang, ondersteunt met start-, werkings- en investeringssubsidies. Daarbij wil de stad de dekkingsgraad in de voorschoolse kinderopvang verhogen in wijken en deelgemeenten waar er op vandaag meer kinderopvang nodig is. Voor deze legislatuur trekt de stad een bedrag van 534.000 euro uit, een verdriedubbeling van het budget.

Home / Onderwijs en kinderopvang / Kinderopvang / BOA / Erkenning

BOA - Erkenning

Regio Kortrijk

Kortrijk opent unieke kinderopvang 'Droomboom' voor kwetsbare gezinnen

🎧 Artikel luisteren | 3min

🔗 Meer info

De organisatoren CIG Nestel en CIK Auricula in het innovatief project Droomboom.

Mens & Welzijn (CMW)

- Bachelor Ergotherapie
- Bachelor Sociale Readaptatiewetenschappen
- Bachelor Sociaal Werk (CSAW)

Eerste lichting afgestudeerde SRW'ers!

Graduaat Educatief Begeleider Jonge Kinderen

☐ Volledige Leerladder

☐ Domeinspecifieke
Leerresultaten

☐ Doorlopen officiële fasen
voor een nieuwe
opleiding

☐ Voorbereiden
Studiefiches en
opleidingsinhouden

- **Cluster 1: Begeleiden van jonge kinderen in de zorg-, speel-, leef- en leeromgeving**
DLR 1 - DLR 5
- **Cluster 2 – Samenwerken met ouders / opvoedingspartners**
DLR 6
- **Cluster 3 – Samenwerken in team en met externen**
DLR 7 - DLR 8
- **Cluster 4 – Professioneel handelen**
DLR 9 - DLR 12

Expertise en kennisopbouw

Familieschool Joannes
XXIII bij de enthousiaste
Erwin Versluis

ECCESS congres Utrecht
Paul Leseman, Pauline
Slots en Bodine Romijn

VVSG

Recent onderzoek

Onderzoeksvraag: is er een relatie tussen exploratie van spelmaterialen, sociaal gedrag, en inrichting van de ruimte?

Deelnemers: 61 kinderen tussen 11 en 48 maanden
(30 kk. 11-26 mnd, 31 kk. 26-48 mnd)

Methode: observaties gedurende vrij spel momenten

Op welke plek speelt het kind?

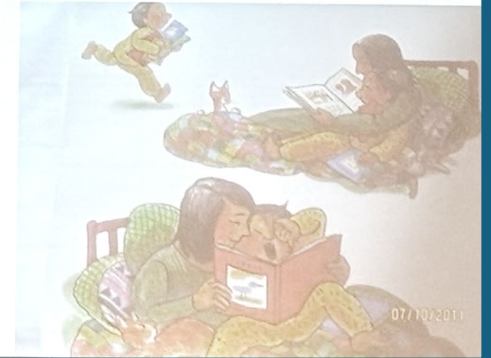
Met of zonder spelmaterialen?

Eenvoudige of complexe exploratie?

Welk type spel: alleen, parallel of samen?

The big takeaways for children's literacy skills

- Significant overall effect on children's literacy skills/behaviors ($d = .22$)
- Even larger effects on interest in reading ($d = .38$)
- Reach out and Read had significantly larger effects than the other programs ($d = .45$)
- Accounted for by
 - Shared reading models
 - Information session
 - Multiple personal contacts
- No effects of
 - information brochures
 - children's age in months at posttest

Talige diversiteit thuis, in de opvang en in de samenleving

ECCESS 2026

Dr. Rianne Francot
rjrm.francot@cbs.nl

15-01-2026

Netwerk. Samenwerking.

Wetenschappelijke adviesraad met Prof Jochen Devlieghere

Bouwen aan opleidingen en leeromgevingen

The Blue Circle

howest
hogeschool

The Blue Circle is de visuele vertaling van waar we als Howest voor staan en gaan. Alles vertrekt vanuit onze passie voor onze studenten. Vanuit onze waarden stomen we ze klaar voor een mooie toekomst. Allemaal samen, want elke medewerker van Howest draagt onze visie uit en bouwt mee aan onze ondernemende, innovatieve en creatieve hogeschool.

De weg daarnaartoe loopt langs onze drie strategische doelstellingen:

1 Howest is een wendbare organisatie

Als financieel gezonde organisatie kunnen we snel anticiperen op nieuwe uitdagingen. Onze opleidingen en onze flexibele medewerkers kunnen bijgevolg doordacht inspelen op opportuniteiten op het vlak van onderwijs, onderzoek en dienstverlening.

2 Howest creëert een effectieve en attractieve leer- en onderzoeksomgeving

Als hogeschool streven we naar een optimale studiekeuze en -voortgang voor onze diverse studentenpopulatie. Evidence-based onderwijsonderzoek ondersteunt onze keuzes om te bouwen aan een effectieve en attractieve leeromgeving. Onderzoek en dienstverlening in samenwerking met het werkveld versterken onze opleidingen. Onze fysieke en virtuele omgevingen zijn open en toegankelijk voor alle stakeholders.

3 Howest biedt innovatieve en toekomstgerichte opleidingen, onderzoek en dienstverlening aan

Met een breed aanbod aan opleidingen spreken we diverse doelgroepen aan. We richten toekomstgerichte opleidingen in om te anticiperen op de huidige en toekomstige noden van de maatschappij. Daarvoor werken we nauw samen met het werkveld en participeren we actief aan toegepast onderzoek met impact.

HANNELORE VANHOENACKER

» Stad Kortrijk

EMILE DECKLERCQ

Beleidsmedewerker MAXIM VEYS

» Stad Kortrijk

TINE VERMEERSCH

» Zorggroep H. Hart

Kinderopvang H.Hart

Learning & Innovation Labs Kinderopvang

Zorggroep H. Hart en Howest bouwen samen aan
kinderopvang die ook educatief sterk staat.

9 september 2026

Innovatie binnen de kinderopvang

1

Zorggroep H.Hart als innovatieve partner

Onze voorgeschiedenis en wat we meebrengen

2

Een knelpuntanalyse

Wat we zien in de sector en in onze eigen praktijk

3

Een mogelijke oplossing

Learning labs en een gedeelde speelvisie

4

Nood aan partners

Waarom we elkaar nodig hebben

5

De plek

Kortrijk Weide als ecosysteem voor het project

Innoveren zit in ons DNA ... enkele voorbeelden

Kinderhotel

Als eerste startten we een kinderhotel met opvang dag en nacht, voor gezinnen met onregelmatige uren.

Sinds 1997 buitenschoolse opvang

We beperkten ons niet langer tot 0-3 jaar: met een buitenschoolse opvang bereikten we beide doelgroepen.

2008 — Sociale economie

Gemandateerde voorziening voor vijf zorgregio's.
Medewerkers die toen startten als begeleider in opleiding, werken hier op vandaag nog.

IKT-mix, praktijkcentra, nanny@home, ...

Bij elke oproep dienen we een dossier in — om bij te leren, de sector vooruit te helpen en maatschappelijke meerwaarde te leveren.

Sterk op welbevinden, werk aan educatie

Wetenschappelijk onderzoek in Vlaanderen laat zien dat de meeste kinderopvanginitiatieven goed scoren op de emotionele dimensie, maar minder op de educatieve. Onze eigen praktijk bevestigt dat.

Wat al sterk staat

- Welbevinden van de kinderen
- Emotionele ondersteuning door het team
- Vertrouwde band met de gezinnen

Waar we op willen groeien

- Betrokkenheid van kinderen bij het aanbod
- Educatieve ondersteuning op de groep
- Een gedeelde, uitgesproken speelvisie

Bron: Vandenbroeck, M.; Devlieghere, J.; Van Leeuwen, K. & Declercq B. (2024). De pedagogische kwaliteit van de Vlaamse kinderopvang. De MeMoQ.1-meting: Deelrapport 3: Emotionele, Educatieve Ondersteuning en Groepssocialisatie. Gent-Leuven: UGent – KU Leuven.

ONZE BASIS

Hechting volgens Bowlby

Bowlby stelt dat hechting een aangeboren biologisch systeem is dat het overleven en de emotionele ontwikkeling van een kind ondersteunt.

- **Baby's zoeken automatisch verbinding en nabijheid**
- **Een gevoelige, betrouwbare en voorspelbare zorgfiguur zorgt voor een veilige basis**
- **Onvoorspelbare of onbeschikbare zorg kan leiden tot onveilige hechting**
- **De nood aan relatie blijft het hele leven aanwezig**

SAMEN GROEIEN

Door het aanbieden van kwaliteitsvolle opvang en in te spelen op de continue maatschappelijke veranderingen, leggen wij de basis voor **LEVENSLANGE GROEI** en **INNOVATIE**.

Een gezond evenwicht tussen rust, liefde en spel draagt bij tot de **PERSOONLIJKE GROEI** van ieder kind.

Een **VEILIGE GROEIRUIMTE** vraagt structuur en grenzen maar laat ook ruimte voor uitdagingen en eigen invulling van talenten.

Door op een professionele manier samen te werken kan iedereen zijn **TALENTEN** ontdekken en ontplooiën.

Medewerkers verdiepen zich in de opvoedingsvisie van de ouder zodat een **VERTROUWENSRELATIE** opgebouwd wordt die het groeiproces ten goede komt.

Medewerkers en ouders treden in **DIALOOG** over hun visie en proberen deze op elkaar af te stemmen.

We willen onze medewerkers motiveren en stimuleren tot het volgen van opleidingen en **BIJSCHOLINGEN** om hun kennis up to date te houden.

SAMEN ENTHOUSIAST

In een huiselijke en kindvriendelijke omgeving staat het **WELBEVINDEN** en de **BETROKKENHEID** van iedereen centraal.

Ouders kunnen hun kinderen met een gerust hart naar de opvang brengen waar kinderen zich **VEILIG** en **GEBORGEN** voelen.

We willen de nadruk leggen op het creëren van een **OPTIMALE HECHTING** tussen kind, begeleiding en ouders onderling. Op die manier optimaliseert de werking de relationele continuïteit.

SPONTAAN SPELEN is enorm belangrijk voor kinderen. Via spel leren ze zich uit te drukken en ontdekken ze zichzelf, anderen en de wereld rondom hen. Spelen zet aan tot creativiteit, experimenteren, ondernemen, fantasiespel, grenzen verleggen, samenspelen, ... en zoveel meer.

We streven naar enthousiaste medewerkers die spontaan bijdragen tot een **LIEFDEVOLLE** en warme thuis voor alle kinderen.

Door **FLEXIBEL** en **VERDRAAGZAAM** met elkaar om te gaan in een sfeer van open communicatie creëren we een enthousiast team.

SAMEN LEVEN

Kinderopvang is de eerste plek waar kinderen samenkomen en banden aangaan met andere kinderen. Medewerkers hebben de opdracht die relaties actief te ondersteunen door kinderen aan te moedigen, zich inlevend en **RESPECTVOL** op te stellen naar elkaar.

We willen een **ONTMOETINGSPLAATS** zijn waar ouders onderling informatie kunnen uitwisselen en steun vinden bij elkaar.

Een open houding ten opzichte van **VERSCHILLEN** in waarden, culturen, mogelijkheden, ... is belangrijk voor het opbouwen van een vertrouwensband tussen medewerker, kinderen en gezinnen.

We streven ernaar dat iedereen **MILIEU** bewust wordt door het promoten van een gezonde levensstijl en een respectvolle en duurzame omgang met de leefomgeving. We staan open voor constructieve samenwerkingen en willen ons **NETWERK** steeds uitbreiden. Met aandacht voor de eigen organisatie nemen we actief deel aan externe overlegmomenten.

SAMEN UNIEK

Unieke **ERVARINGEN DELEN** met elkaar draagt bij tot het welbevinden van het kind nu, en voor de volwassene die het later zal zijn.

We vertrekken vanuit een waarderende benadering die kijkt naar sterktes, **TALENTEN** en interesses op maat van elk kind én elke medewerker.

Wij volgen het **RITME** van de kinderen en spelen in op hun individuele behoeften en gewoonten. Wij streven een passende aanpak en aandacht na voor kinderen met **SPECIFIEKE ZORGEN** zodat ze zich kunnen integreren tussen ander kinderen.

Door in te zetten op een **GEVARIEERD TEAM** van medewerkers met elk hun eigen talent, investeren we in een positieve opvang, voor kinderen & gezinnen.

SAMEN KUNNEN

De kinderen krijgen in de mate van het mogelijke kansen om zelf handelingen uit te voeren, dit betekent dat de **ZELFSTANDIGHEID** bevorderd wordt.

Grenzen verleggen, slaagt enkel in een **OPEN SAMENWERKING** met ruimte voor inspraak en zelfontplooiing.

We beschikken over een **DESKUNDIG** team dat inspeelt op de (leer)noden van elk kind.

Medewerkers doen veel meer dan enkel kinderen opvangen en verzorgen, **ZORG- SPEL EN LEER MOMENTEN** lopen door elkaar. Ze spelen hierop in binnen een afgebakende en veilige omgeving.

MAAR NOOD AAN MEER DAN EEN BASISVISIE

Een speelvisie ontwikkelen

Vanuit de veilige basis van hechting bouwen we verder: een uitgesproken visie op spel die de educatieve dimensie binnenbrengt.

● Onze speelvisie ontwikkelen

- Expliciet maken wat we vandaag al doen en waarom
- Spelaanbod en inrichting bewust ontwerpen
- Het team eigenaar maken, niet enkel uitvoerder
- Toetsen op betrokkenheid van de kinderen

● Leren van andere visies

- Partners kijken anders naar spel, ruimte en sturing (dimensie omgeving)
- Die verschillen scherpen onze eigen keuzes aan
- We halen expertise binnen, in plaats van ze te kopiëren
- Wat werkt, verankeren we in onze eigen praktijk

Juist omdat partners een andere visie meebrengen, wordt onze eigen visie sterker.

Kinderopvang H. Hart samen naar GELUK samen SPELEN

SPEELSE BEGELEIDER

Vrij spel is cruciaal voor de ontwikkeling van kinderen waarbij de begeleider op een **speelse manier spelimpulsen geeft**. Het geeft hen de kans om hun eigen keuzes te maken en hun fantasie de vrije loop te laten. We creëren een speelse omgeving waarin kinderen hun **eigen interesses** kunnen volgen. Dit bevordert hun zelfstandigheid, sociale vaardigheden en emotionele groei.

PLEZIER

Spelen is een **bron van vreugde en energie**. We moedigen kinderen aan om plezier te hebben in alles wat ze doen. Door lachend en spelend de wereld te ontdekken, leggen kinderen de basis voor een gelukkig leven. We zorgen voor een speelse, veilige en uitnodigende omgeving waar kinderen zich vrij voelen om zichzelf te zijn.

EXPERIMENTEREN

Experimenteren is een essentieel onderdeel van het leerproces. We bieden kinderen de ruimte om te onderzoeken en **nieuwe dingen uit te proberen** met de nadruk op het proces. Door te experimenteren leren kinderen problemen op te lossen, creatief te denken en zelfvertrouwen op te bouwen. We ondersteunen dit proces door hen **diverse materialen en gevarieerde activiteiten** aan te bieden die hun nieuwsgierigheid prikkelen.

LEREND SPELEN

Spelen is de natuurlijke manier waarop kinderen **leren en zich ontwikkelen**. We zien elk spelmoment als een educatief moment en bieden activiteiten die aansluiten bij de ontwikkelingsfasen van ieder kind. Door spel leren kinderen sociale vaardigheden, taal, motoriek, cognitieve vaardigheden en emotioneel bewustzijn. Onze kinderbegeleiders begeleiden en stimuleren deze ontwikkeling op een speelse manier dit zowel bij vrij spel als begeleide activiteiten.

EXPLOREREN

Exploreren is het **ontdekken van de wereld**. We moedigen kinderen aan om hun verbeelding te gebruiken en nieuwe ideeën te ontwikkelen. Dit doen we door een breed scala aan creatieve materialen en activiteiten aan te bieden. **Creatief spel** helpt kinderen om hun **eigen unieke talenten** te ontdekken en te ontwikkelen.

NATUUR

De natuur biedt eindeloze mogelijkheden voor avontuur en ontdekking. **Buiten spelen** is een belangrijk aspect van onze speelvisie. Buiten spelen stimuleert de fysieke gezondheid, motorische vaardigheden en het besef van de natuurlijke wereld. We moedigen kinderen aan om dagelijks buiten te spelen, ongeacht het weer, en bieden een gevarieerde buitenruimte die hun verbeelding en fysieke activiteit stimuleert.

Moeite met educatieve dimensie,
omzetten van speelvisie naar praktijk ...

Een kinderopvang met innovatiehub

● Living Lab en Learning Lab

Zorg, onderwijs en onderzoek op een plek.
Versterking van de kinderopvang

● Het kind als actieve burger

Kinderen krijgen een actieve rol in hun eigen ontwikkeling: sociale interactie en burgerschap vanaf de jongste leeftijd.

● De ruimte als derde pedagoog

De omgeving wordt samen met verschillende partners ontworpen om ontdekking en creativiteit uit te lokken.

● Studenten als brugfiguren

Studenten uit diverse opleidingen brengen actuele kennis binnen.

Zorggroep H. Hart en Howest maken van de opvang een ecosysteem waar zorg & welzijn, onderwijs en ondernemerschap samenkomen - midden in de buurt.

DE UITDAGING

01

Personeelskrapte

Teams staan onder druk. Er is nauwelijks ruimte om nieuwe werkwijzen uit te proberen of te verankeren.

02

Kennis blijft liggen

Onderzoek van hogescholen bereikt de werkvloer te laat, of in een vorm die niet past bij de dagelijkse praktijk.

03

Kinderopvang versterken

Introductie van meer diverse functies in de opvang, herwaardering van het beroep, aantrekkelijkheid van de kinderopvang in het algemeen.

Elk knelpunt apart aanpakken werkt niet. De oplossing zit in de verbinding.

HOE ZIEN WE DIT CONCREET

Welzijn van het kind staat steeds voorop

● Een veilige leefgroep

- Er worden observatiehubs gemaakt.
- Duidelijke afspraken bij het betreden van de leefgroep.
- Een aparte ruimte waarbinnen men living en learning voorop stelt.

● Living & learning lab

● Ruimte voor innovatie en ondernemerschap

- In samenwerking met Howest en andere partners.
- Innovation lab
- Testomgeving
- Design thinking
- Cocreatie

VOORBEELD

Themagerichte labs

● Taal en kansengelijkheid

Rijke taalinteractie op de groep voor kinderen die thuis een andere taal spreken.

● Veilig buiten spelen met baby's

De buitenruimte als volwaardige leeromgeving, met een doordacht veiligheidsbeleid.

● Inclusie en extra zorg

Kinderen met een ondersteuningsbehoefte volwaardig laten meedraaien.

● Slim werken met technologie

Digitale hulp die administratie wegneemt in plaats van toevoegt.

Partnerschap

● Zorggroep H. Hart

Brengt praktijkvragen in en stelt de groepen open als leeromgeving.

Inzet op innovatie binnen het beleidsvoerend vermogen, aantrekkelijk werkgeverschap, versterking van het beroep van kinderbegeleider en verhoging van de kwaliteit in alle dimensies, ...

● Howest

Levert docent-onderzoekers, studenten en de educatieve expertise van het onderwijs.

Actueel praktijkmateriaal, stageplekken met diepgang en publiceerbare inzichten, ...

● Community

Ouders, buurtpartners en lokale organisaties denken en testen mee.

Opvang die aansluit bij wat er in de wijk speelt, en meer betrokkenheid.
Goede woon- en werkomgeving, meer plaatsen kinderopvang.

Waarom Kortrijk Weide

● Een site die verbindt

Wat begon als stadsvernieuwing rond het station, is vandaag een plek waar onderwijs, onderzoek en ondernemerschap elkaar dagelijks tegenkomen.

● Ondernemen en uitproberen

Howest begeleidt al tien jaar start-ups; incubator Hangar K huisvest er meer dan vijftig. Studenten draaien mee in echte projecten.

● Partners op wandelafstand

Howest, UGent, onderzoekspartners, creatieve hubs en regionale ontwikkelaars delen een site of campus. Nabijheid maakt samenwerken vanzelfsprekend.

● Een traditie van vernieuwen

Van vlas en vakmanschap tot UNESCO City of Design: Kortrijk vernieuwt zichzelf al eeuwen, met internationale uitstraling.

In dit ecosysteem landt onze kinderopvang: geen los initiatief, maar een schakel die mee werkt aan braingain voor de regio.

Wat we willen doen

- Inzet van design thinking
 - Via cocreatie meerwaarde creëren
 - 'test'omgeving opzetten
 - Uitbouwen van een learning lab
 - Uitbouwen van een innovation lab : productonwikkeling en start-up ondersteunen
- Versterking van kinderbegeleiders en de kinderopvang in het algemeen

Overige uitdagingen

- Financiële mogelijkheden
- Maatschappelijke uitdagingen
- Gedeeld werkgeverschap
- Infrastructuur
- ...

TRUI DEJONGHE

» Stad Kortrijk

Kinderopvang Kortrijk

KORTRIJK

Enkele Cijfers

2600
kinderen
Tussen
0 en 2
jaar

1423
Kinder
opvang
plaatsen

56,4
Opvang
plaatsen
per 100
kinderen

An aerial photograph of a canal in Kortrijk, Belgium. A long blue and white cargo ship is moving through the water. A pedestrian bridge crosses the canal, and a green park area with a playground is visible on the bank. Residential houses line the street in the background.

Kinderopvang Kortrijk

6

Kinderdagverblijven
met meer dan 18
plaatsen

18

kinderdagverblijven
➤ 18 plaatsen

1

initiatief
samenwerkende
onthaalouders

19

Onthaalouders

Zelfstandig
l-mens
Felies
Zorg Kortrijk

An aerial photograph of a canal in Kortrijk, Belgium. A long blue and white cargo boat is moving along the canal. A pedestrian bridge crosses the canal. On the right bank, there are residential houses and a green park area.

Kinderopvang Kortrijk

7

organisatoren met
meerdere locaties of
leefgroepen

6

Kinderdagverblijven
met meer dan 18
plaatsen

18

kinderdagverblijven
➤ 18 plaatsen

1

initiatief
samenwerkende
onthaalouders

UITDAGINGEN

KORTRIJK

- Plaats te kort
- Personeel te kort
- Prijs te hoog
- Hoge druk op de organisatoren
- Kwetsbare gezinnen
- Combinatie gezin – werk

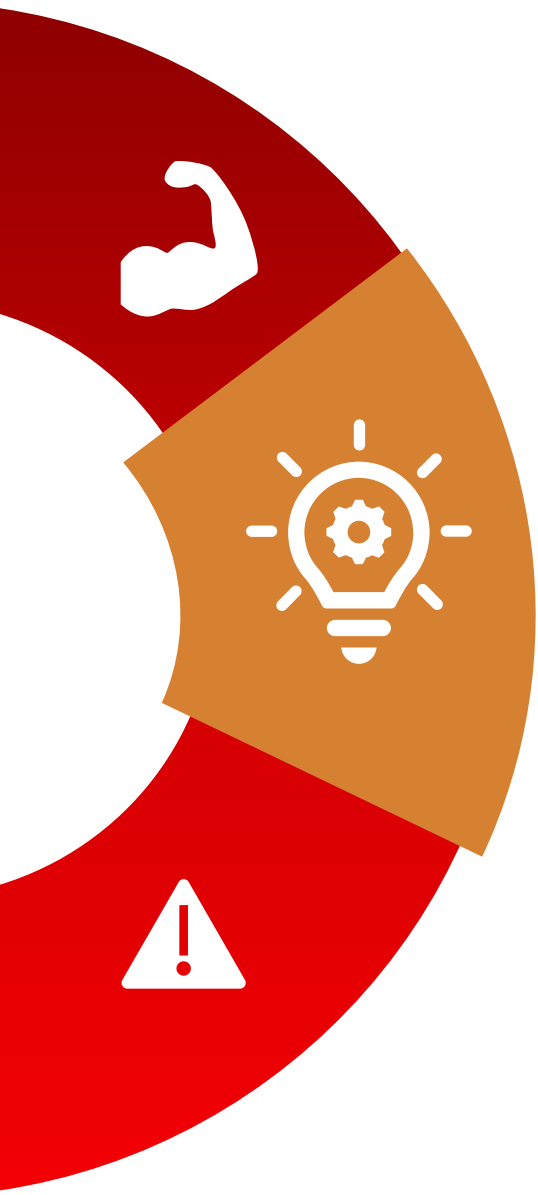
KANSEN

KORTRIJK

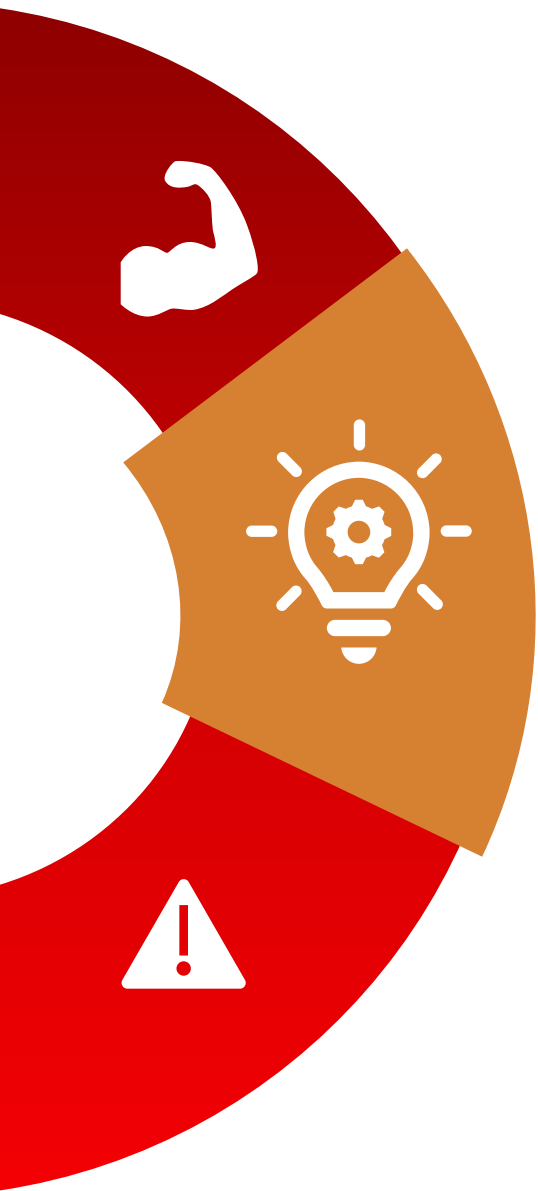
- Samenwerkingen
- Maatwerk/inclusie
- Ondersteuning

IN KORTRIJK

KORTRIJK

- **Super Sim**
- **Samenwerking opleidingscentra**
- **Positiviteit & enthousiasme**
- **Nieuwe kinderopvangplaatsen**

BOA in Kortrijk

Van opvang naar ontwikkelingskansen

KORTRIJK

Niet méér van hetzelfde. Wel een ander model.

Innovatieve kinderopvang verbindt opvang met ontwikkeling, vrije tijd en ondersteuning.

De kernvraag voor vandaag

Hoe maken we van elk moment buiten de schooluren een rijke, toegankelijke en vertrouwde ontwikkelplek?

Vijf pijlers, één samenhangende visie

Geen losse thema's: elke pijler versterkt de andere.

1

TOEGANKELIJKHEID

Ieder kind kan
deelnemen

2

KWALITEIT

Sterke begeleiders,
sterke ervaringen

3

MOBILITEIT

Dicht bij de leefwereld

4

TAAL

Verbinden door
communicatie

5

TALENT & SPEELPLEK

Ruimte om te
ontdekken

Toegankelijkheid begint bij kunnen deelnemen

Inclusief, betaalbaar en met extra aandacht voor jonge kinderen.

01 Inclusieve opvang

Tijdens het schooljaar én in vakanties

Ondersteuning via vorming, coaching,
expertise en partners

02 Betaalbare opvang

Toegankelijk voor ieder kind

Maximum ouderbijdrage met lokale
prijsflexibiliteit

Sociaal tarief bij sociale toeslag en
zorgtoeslag

03 Aandacht voor kleuters

Vakantieopvang minimaal van peuter tot en
met het 2e leerjaar

Extra spelprikkel en ontplooiingskansen

Ontwerpprincipe: niet het kind past zich aan de opvang aan, de opvang zoekt wat deelname mogelijk maakt.

Kwaliteit groeit in een competent systeem

Een lokaal kader, leren op maat en sterke partnerschappen versterken de werkvloer.

**Lokaal
erkenningkader**

**Pedagogische
coach**

**PEDAGOGISCHE
KWALITEIT**

**Vorming
op maat**

**Expertise-
partners**

REFLECTEREN • OEFENEN • GROEIEN

Vorming en coaching maken kwaliteit zichtbaar

Ondersteuning vertrekt van concrete vragen van kindbegeleiders.

VORMINGSAANBOD

Talentontwikkeling

Omgaan met diversiteit

Extra zorgnoden

Inclusieve pedagogiek

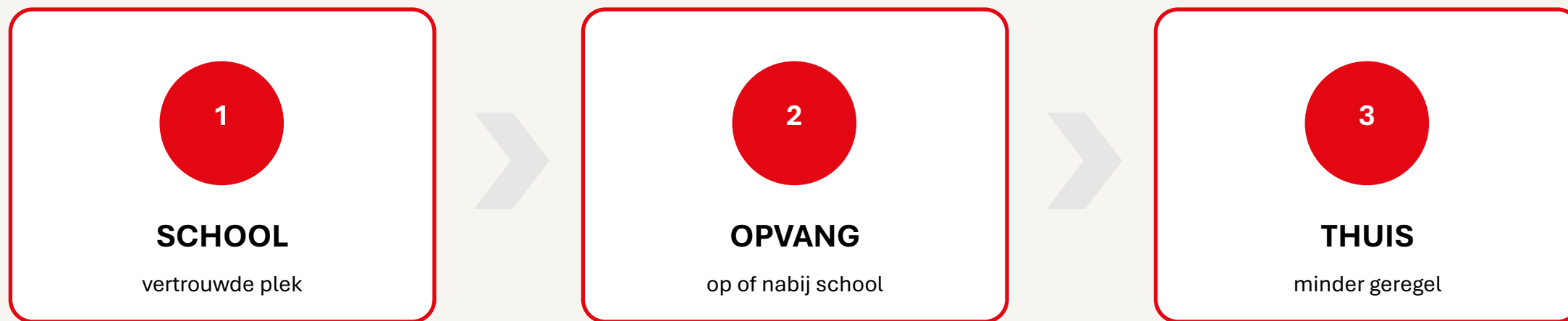
PEDAGOGISCHE COACH

- ✓ observeert op de werkvloer
- ✓ reflecteert samen met teams
- ✓ ondersteunt inclusieve trajecten
- ✓ begeleidt bij specifieke noden
- ✓ stimuleert talentgericht werken

Niet opleggen wat “goed” is, maar samen zichtbaar maken wat kinderen nodig hebben.

Nabijheid brengt rust

Organiseer opvang in of vlak bij de vertrouwde leefwereld van het kind.

Minder verplaatsingen • meer rust • minder druk voor gezinnen • ruimte voor brede openingsuren

Taal is meer dan de voertaal

Het Nederlands verbindt spel, relaties en een warme overdracht.

Warme overdracht = het kind hoeft niet telkens opnieuw te beginnen.

Opvangtijd is kwalitatieve vrije tijd

Kinderen krijgen keuze, spelprikkels, rust en kansen om talent te ontdekken.

Activiteitenmenukaart met Transit en lokale vrijetijdsaanbieders

Innovatie ontstaat tussen organisaties

De stad regisseert, maar de kwaliteit wordt samen gemaakt.

SCHOLEN

OPVANG

**ONDERWIJS &
HOGESCHOLEN**

**GEDEELDE
AMBITIE**

**EXPERTISE-
PARTNERS**

VRIJE TIJD

**GEZINNEN &
KINDEREN**

**Elk moment buiten de schooluren is een kans
om te spelen, te leren en te groeien.**

DANK JE WEL

KORTRIJK

Inhoud

- Huis van het Kind op vandaag
- Huis van het Kind in relatie tot kinderopvang
- Huis van het Kind morgen

Huis van het Kind op vandaag

Wat? lokaal netwerk en laagdrempelig ontmoetings- en informatiepunt voor gezinnen

Oorsprong: decreet preventieve gezinsondersteuning (april 2014)

Doelstellingen:

- Bouwen aan geïntegreerde zorg
- Inspelen op lokale noden
- Aanbod aan de hand van 3 pijlers

Partners lokaal samenwerkingsverband

Kind & Gezin

mens
thuis in zorg aan huis

vzw
victor
voor personen met autisme
en hun omgeving

careforlife

GROEIPAKKET

wieg
wijs
samen met

Vlaamse
Beroepsorganisatie
van Vroedvrouwen

GAMSBE

H. Hart

hogeschool
vives

az groeninge
kortrijk

Het CLB helpt.
vzw CLB aan de Leie

Kinderdagverblijf
Auricula
Centrum inclusieve kinderopvang

Gezinsbond

gezondheidsmakers
JE GIDS NAAR EEN GEZONDE TOEKOMST

WINGG

CAW
versterkt welzijn

Go! centrum voor
leerlingenbegeleiding
Mandel en Leie
SAMEN KANSSEN CREËREN

Gezinsbond

gezondheidsmakers
JE GIDS NAAR EEN GEZONDE TOEKOMST

WINGG

CIG
nestel

VOT
Vereniging Ons Tehuis

PEG
ZORG

W13

SPELOTHEEK
Kortrijk

OVER
XOP

POER
DERIE

KORTRIJK

Fysieke plek

- Locatie met verschillende ‘bewoners’: De Kinderresidentie, regiohuis van Kind en Gezin, consultatiebureau van Wiegwijs, Infopunt Opvoeding, het fysieke loket kinderopvang en een spel-en ontmoetingsruimte.
- Open op maandagvoormiddag en woensdagvoormiddag (9u tot 12u) zonder afspraak of op andere momenten op afspraak

Bouwstenen

Onthaal /
informatie/ advies

Ontmoeting

Activiteiten

Pyschologische
ondersteuning

Lokaal Loket
Kinderopvang

KOALA

Samenwerking met
partners uit welzijn,
zorg, kinderopvang,
onderwijs en
jeugdhulp

Huis van het Kind in relatie tot kinderopvang: verbreden en verbinden

Meest gestelde vraag in hvhk = vraag naar voorschoolse kinderopvang.

! Maar een opvangvraag is zelden alleen een opvangvraag.

=> De opvangvraag kan een toegang zijn naar andere noden én kansen.

- + maatschappelijke realiteit: Plaatsen zijn schaars / doorlooptijd van 1,5 jaar/ Prille ouders, anderstaligen en nieuwskomers zijn niet altijd op de hoogte van hoe kinderopvang werkt

KORTRIJK

“Ik zoek een opvangplaats.”

kan tegelijk betekenen:

- Ik ben zwanger en weet niet waar ik moet beginnen
- Ik combineer werk en zorg en krijg het niet georganiseerd
- Mijn kind heeft extra noden
- Ik voel me onzeker als ouder
- Ik heb weinig netwerk
- Ik bots op financiële of praktische drempels
- Ik weet niet waar ik terecht kan

Concreet voorbeeld:

1 ste maandag van de maand:

Spel-en ontmoeting

Zitdag Groeipakket

Zwangerschapsconsult

Loket kinderopvang

Praatgroep

- **Ander voorbeeld waarin we in Kortrijk die verbreding opzoeken:**
- Droomboom
 - kinderopvang als hefboom voor gezinnen die moeilijk toegang vinden tot reguliere opvang.
 - kinderopvang, gezinsondersteuning en jeugdhulp werken samen
 - hvhk als verbindende partner

Resultaat?

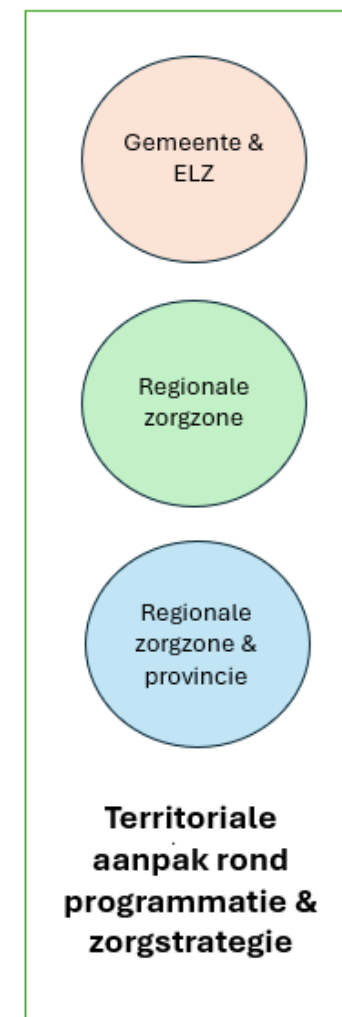
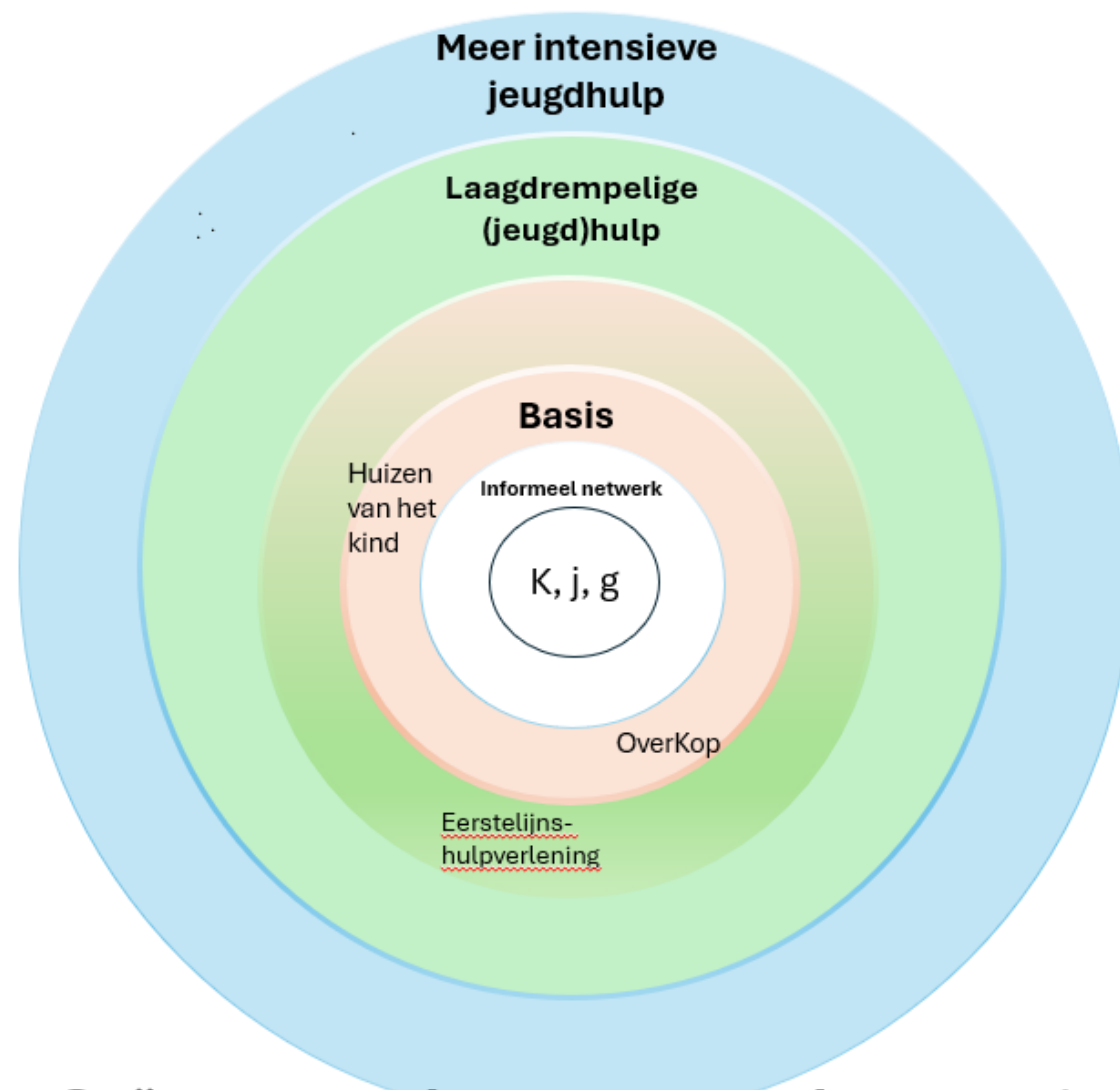
- gezinnen krijgen op meerdere vragen tegelijkertijd een antwoord
- Kwestbare gezinnen vinden de weg
- Professionals verwijzen door
- Er ontstaat een aanbod op maat (preventief, ondersteunend of met hulpverlening)
- Van de ene vraag komt de andere door de vertrouwensrelatie/opbouwen van continuïteit
- Ouders en kinderen worden versterkt

Huis van het Kind morgen

- Vandaag = een sterk lokaal netwerk rond gezinnen, met een fysiek onthaal en een breed, maar deels projectmatig aanbod
- Vanaf 2027: wetgevend kader hvhk als sterke basisvoorziening
- Wat we vandaag experimenteren wordt structureel verankerd
- Doorontwikkeling naar een geïntegreerd ecosysteem rond het kind en het gezin

Aanbod en geïntegreerde trajecten op maat met aandacht voor afgestemde processen rond vraagverheldering, toeleiding, coördinatie, ... voor gedeelde doelgroepen

Geïntegreerde zorg en ondersteuning

- Samengevat: kinderopvang en Huizen van het Kind
- = geen geïsoleerde voorziening
- = beide basisvoorzieningen binnen het lokale gezinsbeleid.
- = belangrijke plek waar signalen worden opgepikt, waar ontmoeting ontstaat, waar ouders versterkt worden en waar verbinding wordt gemaakt met andere partners.

NELE GENTIER

» Howest

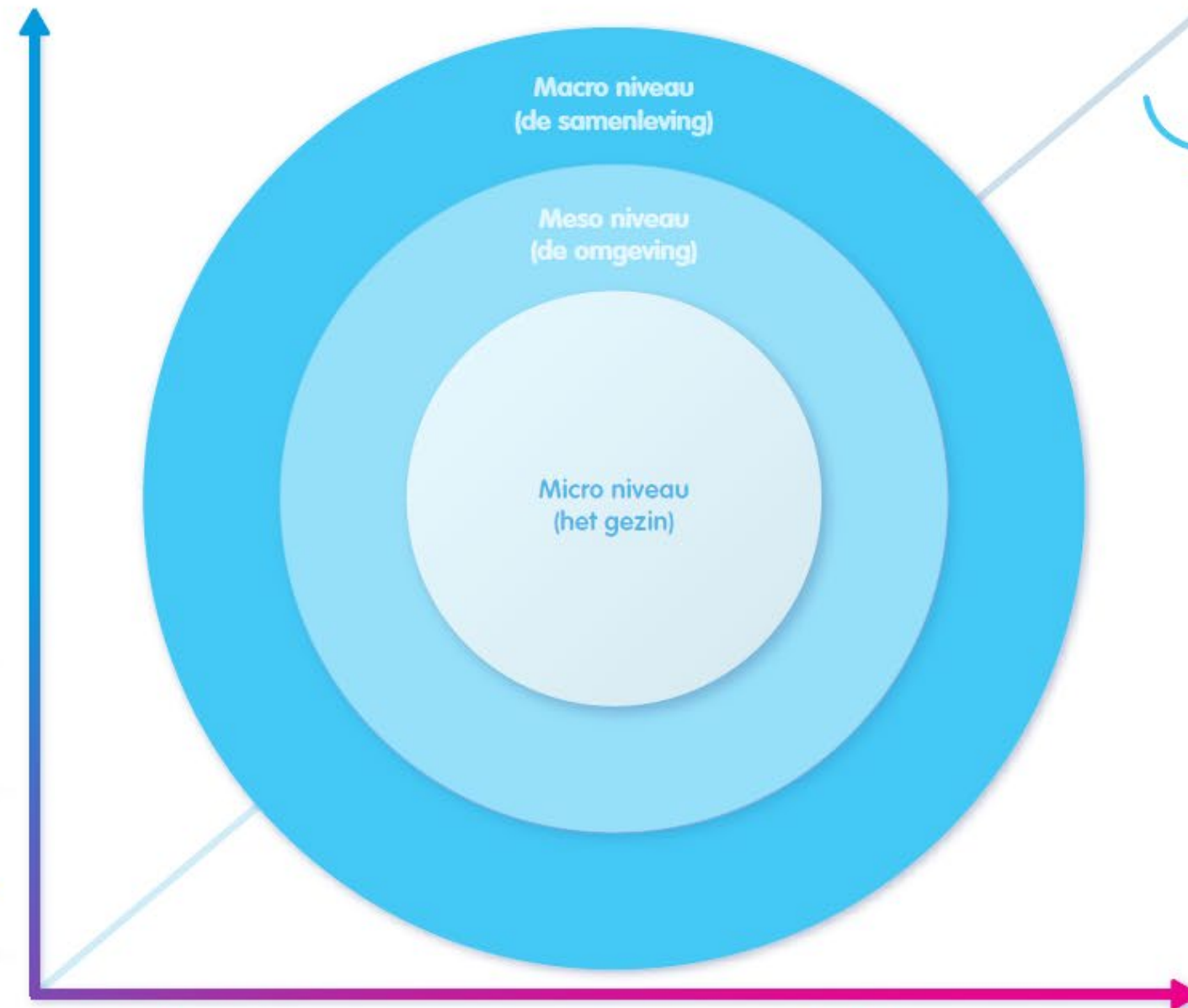
SAMEN GROEIEN

Groot dromen, begint klein

Nele Gentier
Bachelor SRW

SRW in een notendop

Kinderen & jongeren
(-9 maand tot 25 jaar)

Diversiteit aan opvoedingssituaties

Van alledaagse opvoedingsvragen tot complexe uitdagingen voor kinderen en jongeren tot probleemgebonden (crisis)situaties.

Sociale pedagogie

Wat is de invloed van het micro-, meso- en macroniveau op situaties van opgroeien tot opvoeden?

JEUGDPROFESSIONAL

gezin

kinderopvang,
school, werk

buurt

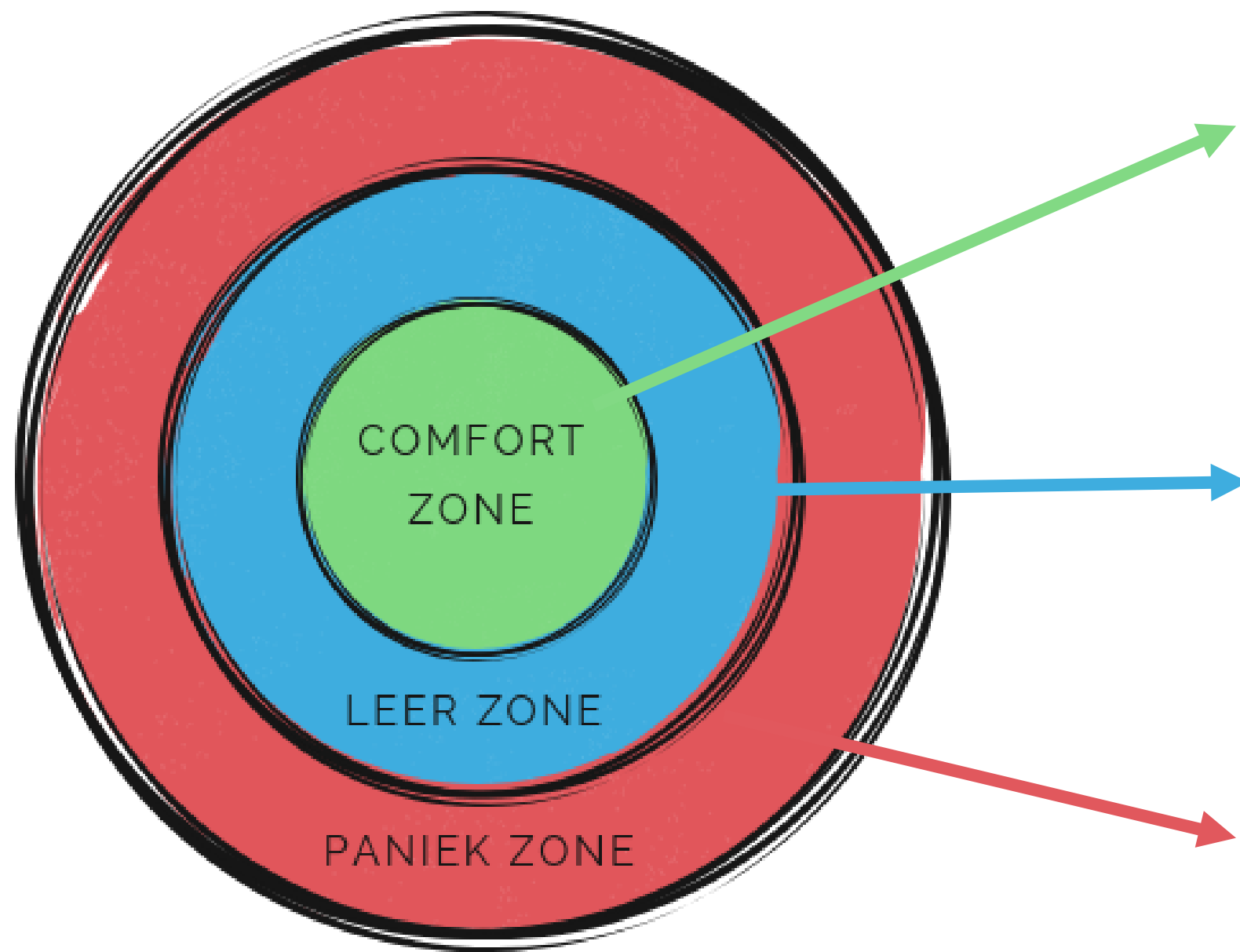
vrije tijd

digitale wereld

Verschillende levensdomeinen
(en bijhorende opvoedingsfiguren)

FEITELIJK OF ACTUEEL ONTWIKKELINGSNIVEAU

ZONE VAN DE NAASTE ONTWIKKELING

Ontwikkeling is afhankelijk van de sociaal-culturele omgeving

=> wat je kan leren en in welke mate, is afhankelijk van:

- *Externe sturing*: hulp in de omgeving
- *Interne sturing*: persoonlijk imitatiebereik

ZONE VAN NIET AANKUNNEN

NEE

= het vermogen van kinderen en jongeren om **bewust en doelgericht** te handelen, voor zichzelf te spreken, actief na te denken over hun sociale wereld, en **hun leven en dat van anderen vorm te geven** door te participeren en maatschappelijke verantwoordelijkheid te nemen.

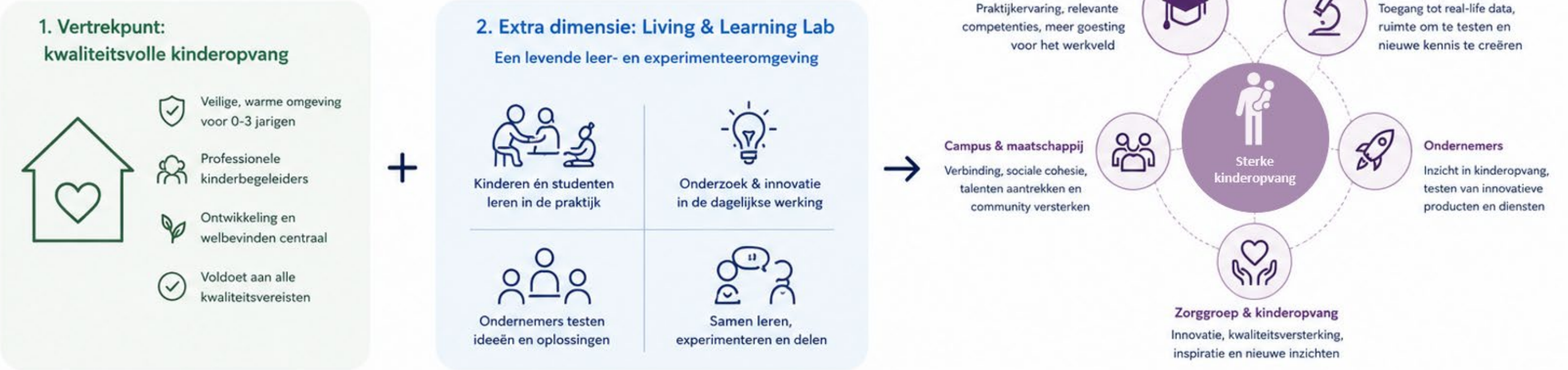
(Kraak & Kleinjan, 2021, p. 84-85)

Agency gedijt in een omgeving waarin kinderen en jonge mensen de gelegenheid krijgen en worden uitgedaagd om een **actieve rol in hun sociale wereld** te spelen.

(De Winter, 2024, p. 72)

LIVING & LEARNING LAB

Kinderopvang als motor voor leren, innoveren en verbinden

howest
hogeschool

DANKJEWEL !

Bij vragen: nele.gentier@howest.be

BRONNEN

De Wilde, L., Vandenbroeck, M., & Vanobbergen, B. (Eds.). (2023). *Een beeld van een kind: inleiding in de pedagogiek*. Owl Press.

de Winter, M. (2024). Medemenselijk opvoeden. Samenlevingspedagogiek voor een hoopvolle en daadkrachtige generatie. Uitgeverij SWP.

Hayes, N., O'Toole, L., & Halpenny, A.M. (2025). *Bronfenbrenner. Basisgids over zijn visie en benadering*. SWP Uitgeverij.

Kraak, A., & Kleinjan, M. (2021). Een andere benadering van opgroeien. *Skipr*, 14(4), 82-87. 10.1007/s12654-021-0786-3.

Masschelein, J. (Red.). (2019). *Dat is pedagogiek. Actuele kwesties en sleutelteksten uit de westerse pedagogische traditie van de 20ste eeuw*. Universitaire Pers Leuven.

OpenAI. (2023). ChatGPT [Large language model]. <https://chat.openai.com/chat>

Ramaekers, S. (2017). Langeveld, Martinus J. (1905–1989). In: Peters, M.A. (eds) *Encyclopedia of Educational Philosophy and Theory*. Springer, Singapore.

Smeyers, P., & Ramaekers, S., & Van Goor, R., & Vanobbergen, B. (Eds.). (2016). *Inleiding in de pedagogiek. Grondslagen en stromingen*. Boom.

Van der Horst, F., Lucassen, N., Kok, R., Sentse, M., Jooren, L., & Luijk, M. (Eds.). (2022). *Opgroeien in het hedendaagse gezin: inleiding in de gezinspedagogiek*. Lannoo.

LOBKE VAN LOMBERGEN

» **Universiteit Gent**

VAN OVERGANG NAAR DOORGAANDE LIJN

Lobke Van Lombergen - Universiteit Gent
Centrum voor Pedagogische Studies naar Opvang en
Onderwijs van het Jonge Kind
Vakgroep Pedagogische Wetenschappen
www.opvoedendoenwesamen.be

EEN PAAR VRAGEN VOOR HET PUBLIEK

Wie kent of heeft een kind dat vorige week voor het eerst naar de kleuterschool is gegaan?

Wie herinnert zich nog die eerste schooldag?

Wie kon voorafaleens kennismaken met de klas of de leerkracht?

Bij wiens kind waren er tranen op de eerste schooldag of was afscheid moeilijk?

VERHAAL

Nora is een guitige kleuter die op vrijdag 28 augustus haar laatste dag in de kinderopvang doorbracht . Vier nachten later, op 1 september zette zij de eerste stappen in de kleuterschool . Nora ging op vier nachten tijd over van een omgeving waar 1 kindbegeleider verantwoordelijk was voor 8 kinderen, naar een omgeving waar 1 kleuterleerkracht verantwoordelijk is voor 16 kleuters, van een omgeving met vertrouwde gezichten naar een omgeving met nieuwe gezichten, van een omgeving waar zijn mama en papa mee mochten in de leefgroep naar een omgeving waar hij afscheid moet nemen van haar mama en papa in de zoenzone, van een omgeving waar er geslapen kon worden waar nodig naar een omgeving waar er bedjes voorzien zijn in de gang van om even uit te rusten, van een omgeving waar ...naar een omgeving waar...

70.000

‘In Vlaanderen denken we dat huilende kleuters bij de eerste schooldag horen. Dat is niet zo’

‘Op nog altijd best veel scholen moeten ouders afscheid nemen aan de schoolpoort. Het is beter om in meer wenmomenten te voorzien, en ouders ook in de klas toe te laten.’ © Getty Images

Liveblog – Nieuw schooljaar start met een lach en een traan: "Hoort erbij op eerste schooldag"

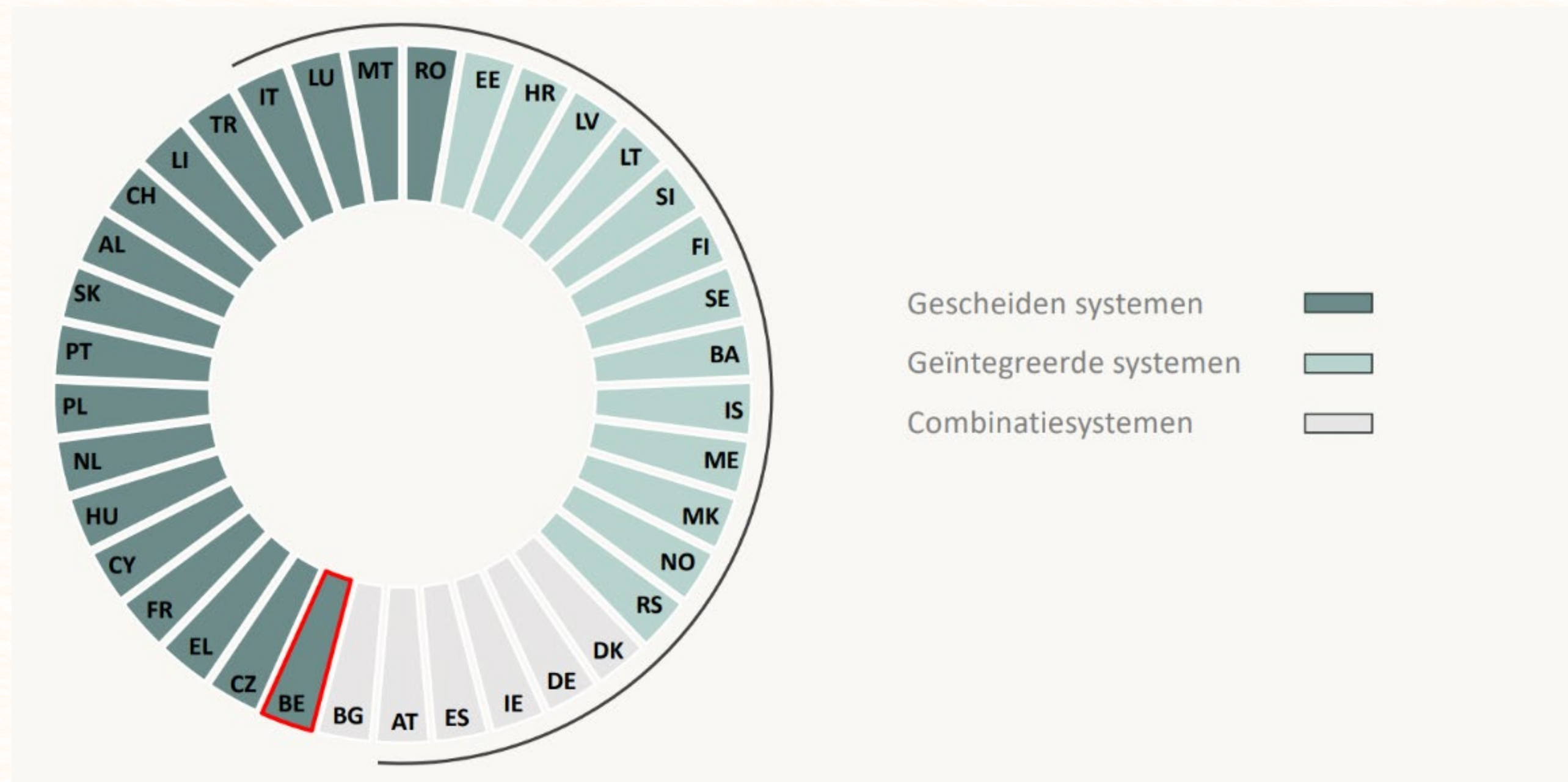
Voor ruim 1,2 miljoen kinderen en jongeren in het Nederlandstalig onderwijs is het nieuwe schooljaar van start gegaan. Een bijzondere dag, zowel voor de kinderen en de ouders, als voor de talrijke leerkrachten in ons land. Hier en daar verloopt het afscheid met mama en papa emotioneel. Volg hier hoe de eerste schooldag verloopt.

Themabeeld. © Maria Sbytova - stock.adobe.com

Kleuterjuffen geven tips tegen traantjes aan de schoolpoort: "Niet de eerste, maar tweede schooldag is de moeilijkste"

VOORSCHOOLSE STRUCTUREN IN EUROPA

VOORSCHOOLSE STRUCTUREN IN VLAANDEREN

	Kinderopvang	Kleuterschool
Beleidsdomein (bevoegdheid)	Welzijn en Armoedebesrijding, Cultuur en Gelijke Kansen (Caroline Genez)	Onderwijst, Justitie en Werk (Zuhal Demir)
Participatiegraad	51,9% (2025)	Bijna 100 % (20242025)
Toegankelijkheid	Wachlijsten	Behoeftedekkend
Opleidingsniveau	7de jaars beroepsonderwijs	Bachelor
Ratio	1/9	Geen maximum
Financieel	Betalend (volgens inkomen)	Gratis

GEVOLGEN VAN GESPLITSTE SYSTEMEN

Moeizame transitie

Onrealistische verwachtingen van jonge kinderen

We verwachten van kinderen dat ze zich aanpassen aan het systeem, terwijl hun ontwikkeling daar niet noodzakelijk op afgestemd is

HISTORISCHE VERKLARING

Kinderopvang als noodzakelijk kwaad, ontstaan vanuit sociale nood om kinderen om te vangen wanneer moeders gingen werken

Kleuterschool als educatieve setting waar kinderen konden leren, zich ontwikkelen en voorbereiden op het latere leven.

We hebben twee beelden geërfd : 'opvang zorgt voor kinderen', 'onderwijs leert kinderen', terwijl we vandaag weten dat die scheiding achterhaald is.

DE ONTVANGST: „ALS HET KINDJE BINNENKOMT”

EEN DOORGAANDE LIJN ALS TOEKOMSTPERSPECTIEF

SAMENBRENGEN VAN PROFESSIONALS

WARME TRANSITIE

OUDERBETROKKENHEID

LEEFTIJD GEMENGDE GROEPEN

ALTERNATIEVE INFRASTRUCTUUR

“Laten we stoppen met
twijfelen of zorg en leren
wel samen kunnen. Laten
we stoppen met denken
vanuit de grenzen van
onze systemen. En laten
we beginnen met
dromen vanuit het
belang van het kind.”

BEDANKT!

Lobke Van Lombergen, Universiteit Gent
lobke.vanlombergen@ugent.be

www.opvoedendoenwesamen.be

Centrum voor Pedagogische Studies naar
Opvang en Onderwijs van het Jonge Kind

Vakgroep Pedagogische Wetenschappen

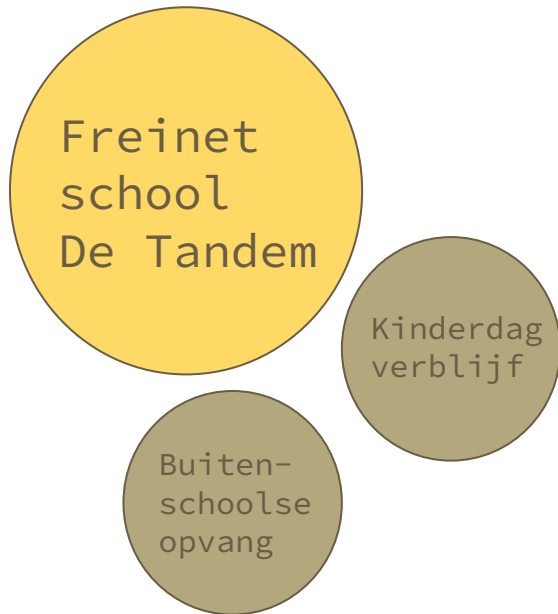
FLEUR LAGAST

» De Tandem

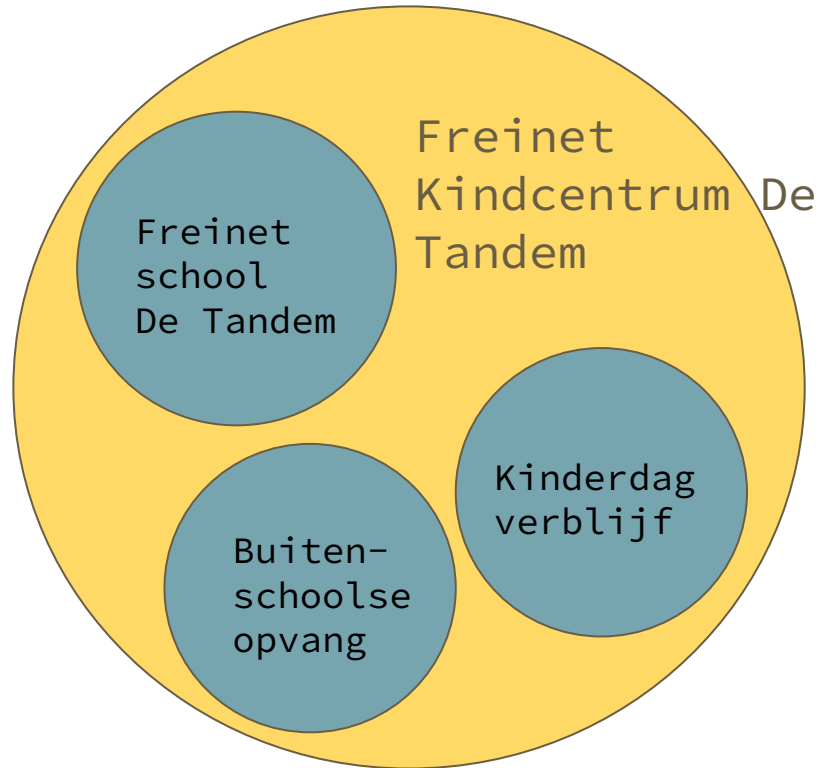

Vroeger

Op vandaag

Waarom een kindcentrum?

- Kinderen 0 tot 12 jaar
- Soepele overgang thuis, opvang, school en buurt
- Gelijke kansen en brede ontwikkeling voor ieder kind

De 3 bouwen

Onderbouw 0 tot 4 jaar

“Al heel jong mag je creatief en vindingrijk zijn.”

Middenbouw 4 tot 8 jaar

“Spelenderwijs leer je nieuwe vaardigheden”

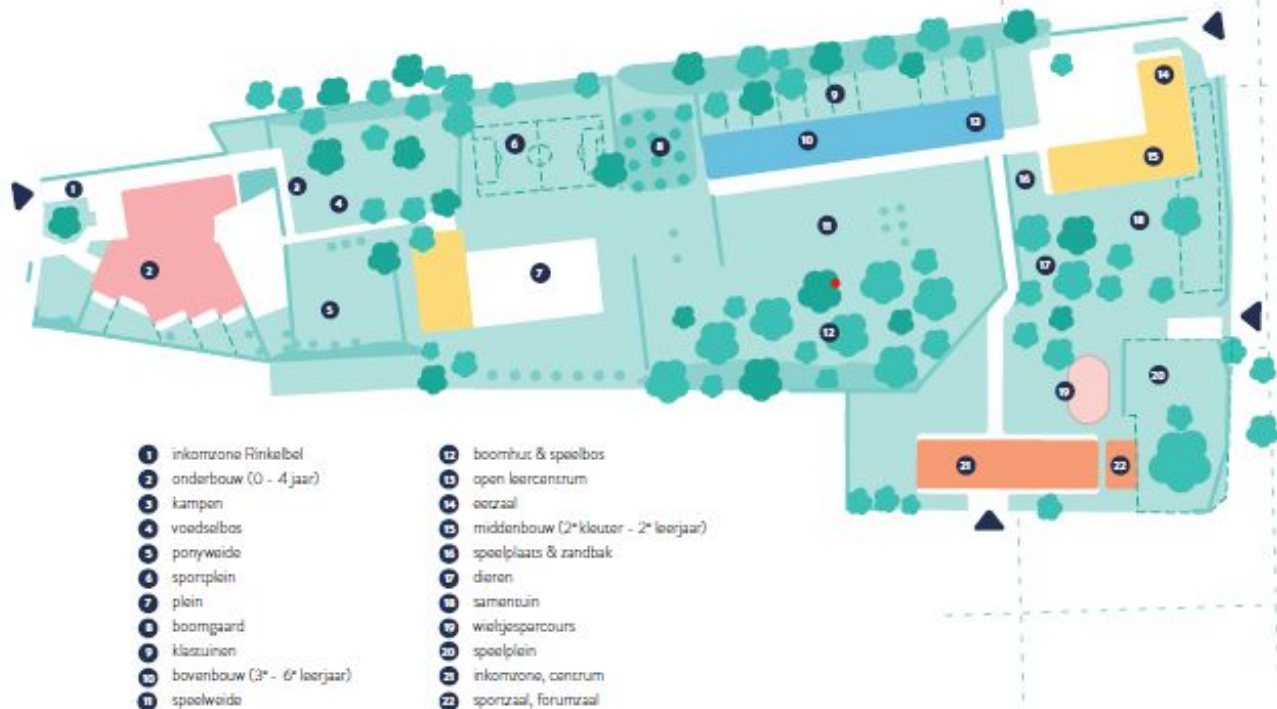
Bovenbouw 8 tot 12 jaar

“Je past je vaardigheden toe om o.a. te leren over wat jij boeiend vindt”

ONS DOMEIN

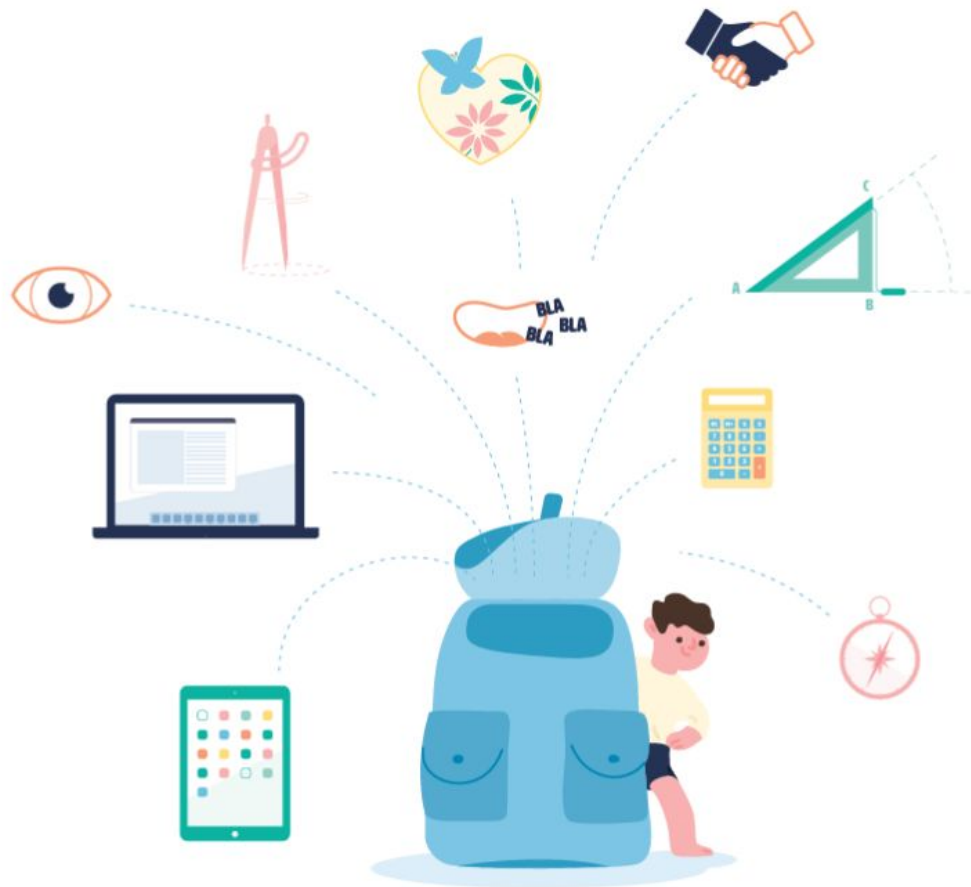
ONZE REIS BEGINT HIER:

- 1 inkomzone Rinkelbel
- 2 onderbouw (0 - 4 jaar)
- 3 kampen
- 4 voedselbos
- 5 ponyweide
- 6 sportplein
- 7 plein
- 8 boomgaard
- 9 klasruimten
- 10 bovenbouw (3* - 6* leerjaar)
- 11 speelweide

- 12 boomhut & speelbos
- 13 open leercentrum
- 14 eetzaal
- 15 middenbouw (2* kleuter - 2* leerjaar)
- 16 speelplaats & zandbak
- 17 dieren
- 18 samensuin
- 19 wieljesparcours
- 20 speelplein
- 21 inkomzone, centrum
- 22 sportzaal, forumzaal

Ons verhaal

Warme overgangen

Meerdere sporen:

- Van thuis naar school
- Van school naar opvang
- Van kinderdagverblijf naar school
- Van ene groep naar andere

Specifiek voor onderbouw:

- “Geen” breuklijn op 2,5 jaar
- Zachte overgang naar eerste kleuterklas
- De ‘grote’ oversteek op 4 jaar

Educare

= education and care

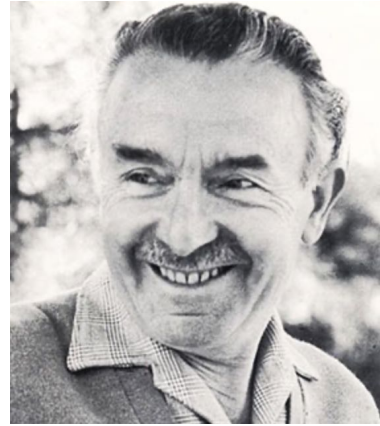

Pedagogen

Freinet

+ Pikler

+ Malaguzzi

CEDRIC RYCKAERT

» Sint-Paulus Kortrijk

Klimaatspeelplaats Sint-Paulus Kortrijk

Cedric Ryckaert

Klimaatspeelplaats Sint-Paulus Kortrijk

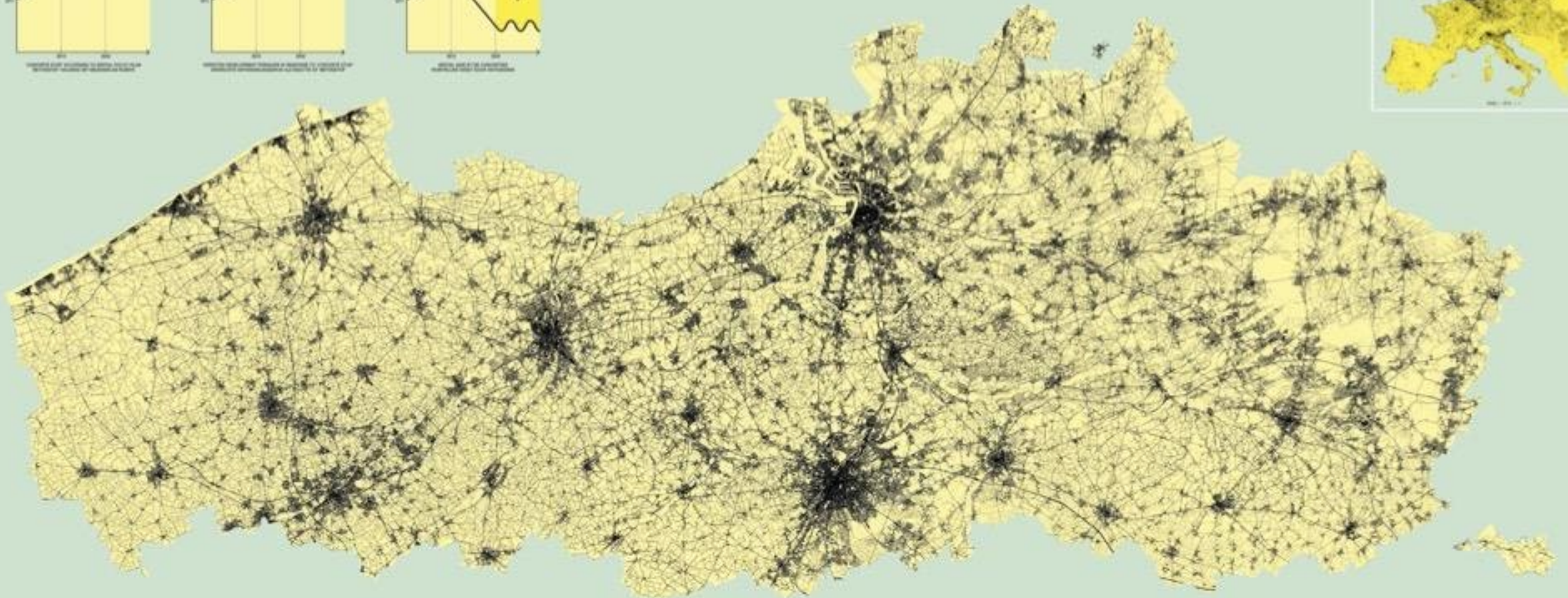
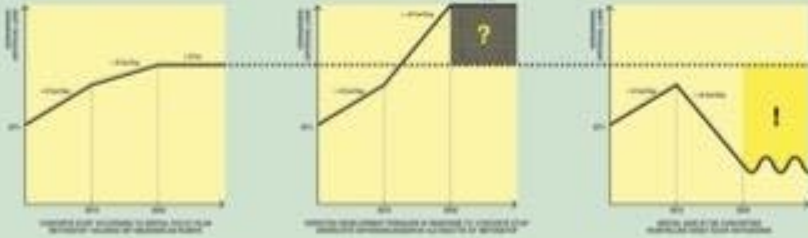
Cedric Ryckaert

VLAANDEREN

**MEEST VERHARDE OPPERVLAKTE VAN EUROPA
HIGHEST AMOUNT OF ARTIFICIAL LAND IN EUROPE**

FLANDERS

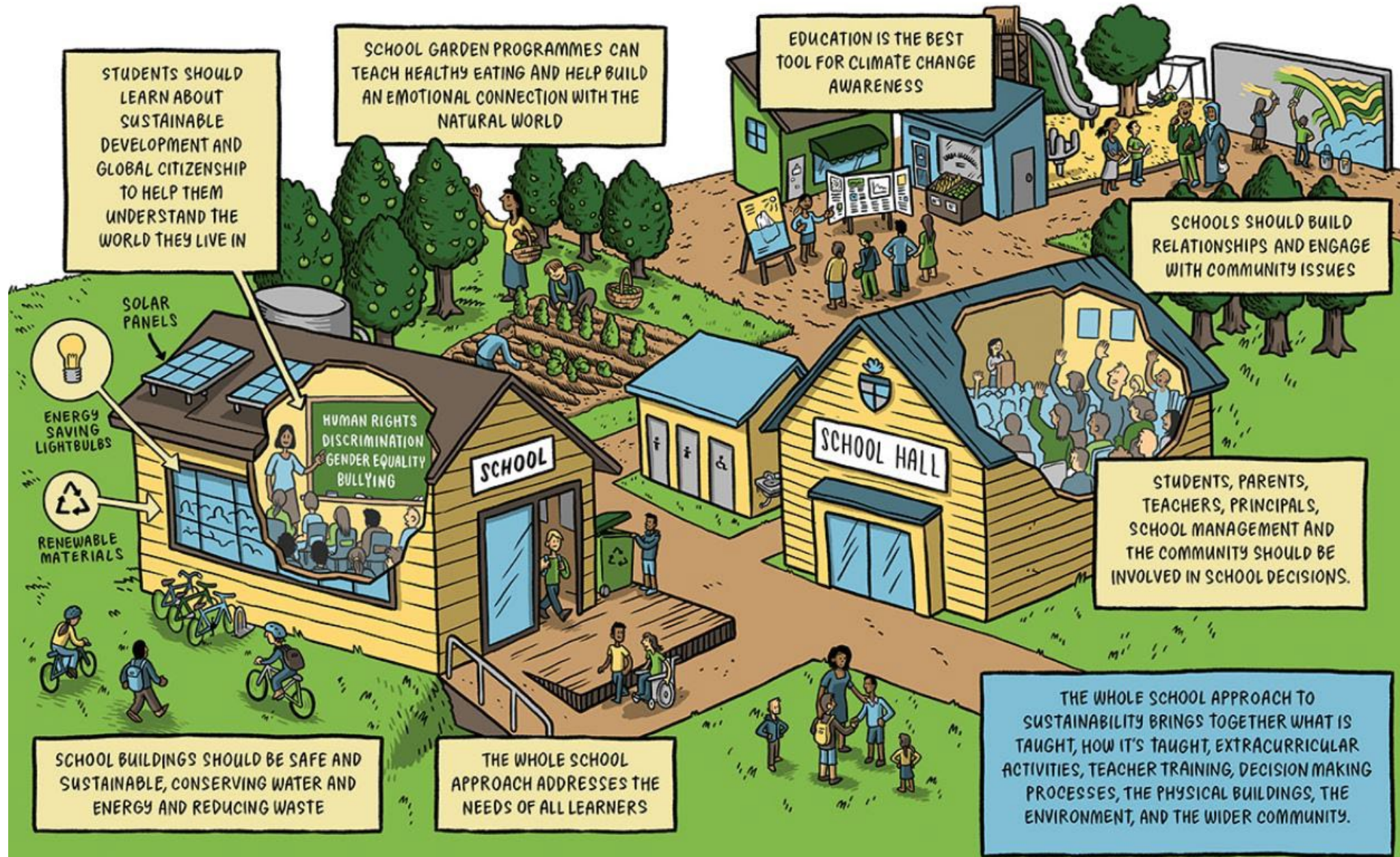

Sustainability is not just something to learn, it's something to live!

Krachtige leeromgeving

Krachtige speelplek

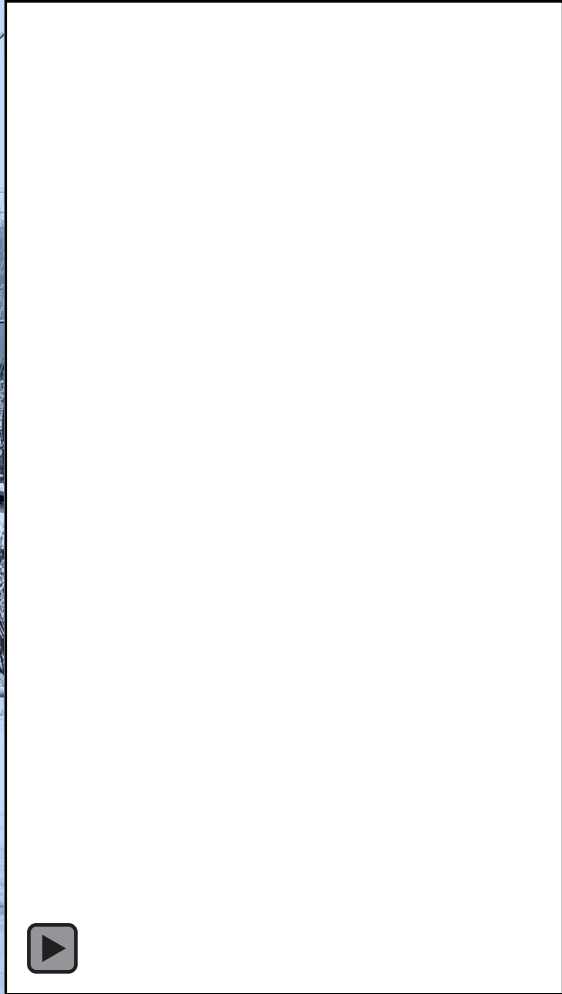
Klimaatadaptief

Zo **veilig** als nodig!

Gedeeld gebruik

Het weer is een houding

Meer info?

www.klimaatspeelplaats.be

cedric.ryckaert@kbkscholen.be

www.sintpaulus.com

howest
/ hogeschool

WELKOM OP DE INSPIRATIEVOORMIDDAG

**SAMEN BOUWEN AAN DE
KINDEROPVANG VAN MORGEN**

